

ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ
Навчально-науковий інститут денної освіти
Кафедра менеджменту

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

«Комунікативна культура та розвиток креативності в діяльності науковця з менеджменту»

на 2026-2027 навчальний рік

Курс та семестр вивчення	2 курс, 1 семестр
Освітня програма/спеціалізація	«Менеджмент»
Спеціальність	D3 Менеджмент
Галузь знань	D Бізнес, адміністрування та право
Ступінь вищої освіти	Доктор філософії (PhD)

ПІБ НПП, який веде дану дисципліну,
науковий ступінь і вчене звання,
посада

Шимановська-Діанич Л.М.

д.е.н.,

завідувач кафедри менеджменту, професор

Контактний телефон	+38-050-566-95-93
Електронна адреса	ludad5846@gmail.com , ludad584658@ukr.net
Розклад навчальних занять	http://schedule.puet.edu.ua/
Консультації	Очна: середа, з 11.00 до 13.00, кафедра менеджменту, ауд. 406 он-лайн: електронною поштою ludad5846@gmail.com , ludad584658@ukr.net середа, з 11.00-13.00
Сторінка дистанційного курсу	https://el.puet.edu.ua/

Опис навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни	сформувати у здобувачів PhD з менеджменту високий рівень комунікативної культури науковця як управлінця, лідера та дослідника, здатність до ефективної професійної, наукової, міжособистісної та публічної комунікації, ведення аргументованого діалогу, управління комунікаціями в академічному та управлінському середовищі, розв'язання конфліктів, формування довіри та комунікативного впливу.
Тривалість	5 кредити ЄКТС/150 годин (лекції 20 год., практичні заняття 40 год., самостійна робота 90 год.)
Форми та методи навчання	Лекція, міні - лекції та практичні заняття з елементами тренінгу в аудиторії та виїзні, самостійна робота поза розкладом
Система поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль: відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; доповіді з рефератами та їх обговорення; модульне есе. Підсумковий контроль: ПМК (залік) у формі заключного есе
Базові знання	Наявність знань з менеджменту
Мова викладання	Українська

Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
<p>ПРН 01. Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу інформації, зокрема, статистичні методи аналізу даних великого обсягу та/або складної структури, спеціалізовані бази даних та інформаційної системи.</p> <p>ПРН 02. Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і не фахівцями результати досліджень, наукові та прикладні проблеми менеджменту державною та англійською мовами, кваліфіковано відображати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних міжнародних наукових виданнях.</p> <p>ПРН 05. Глибоко розуміти загальні принципи та методи управлінських наук, а також методологію наукових досліджень, застосовувати їх у власних дослідженнях у сфері менеджменту та у викладацькій практиці.</p> <p>ПРН 06. Планувати і виконувати наукові і прикладні дослідження з менеджменту та дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасних інструментів, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваною проблеми; скласти пропозиції щодо фінансування досліджень та/або проєктів.</p> <p>ПРН 07. Здійснювати апробацію та впровадження результатів власних досліджень у сфері менеджменту.</p> <p>ПРН 08. Розробляти і викладати спеціальні навчальні дисципліни з менеджменту у закладах освіти</p>	<p>ІК. Здатність розв'язувати комплексні проблеми у сфері управління і адміністрування та дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики</p> <p>ЗК 01. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.</p> <p>ЗК 02. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК 03. Здатність працювати в міжнародному контексті.</p> <p>ЗК 04. Здатність розв'язувати комплексні проблеми у сфері менеджменту на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності.</p> <p>СК 02. Здатність усно і письмово презентувати та обговорювати результати наукових досліджень та/або інноваційних розробок українською та англійською мовами, опрацьовувати наукову літературу з управління та адміністрування та ефективно використовувати нову інформацію з різних джерел.</p> <p>СК 03. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у сфері менеджменту в закладах вищої освіти.</p>

Тематичний план навчальної дисципліни

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
МОДУЛЬ 1. Основи комунікативної культури науковця-менеджера		
Тема 1. Комунікативна культура науковця з менеджменту: сутність і значення	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Виконати завдання для самостійної роботи. Опрацювати матеріали, рекомендовані викладачем, за темою: Есе: «Який я комунікатор як науковець-менеджер» Самодіагностика власного комунікативного стилю Аналіз ролі комунікації у професійній діяльності науковця
Тема 2. Психологічні основи професійної та наукової комунікації	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Виконати завдання для самостійної роботи. Опрацювати матеріали, рекомендовані викладачем, за темою: Міні-дослідження власних комунікативних бар'єрів Огляд психологічних теорій комунікації Рефлексивний звіт
Тема 3. Аргументація, критичне мислення та переконання в науковому діалозі	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Виконати завдання для самостійної роботи. Опрацювати матеріали, рекомендовані викладачем, за темою: Побудова аргументаційної карти Аналіз прикладів маніпулятивної комунікації Підготовка письмового розбору одного кейсу
Тема 4. Комунікація в наукових і управлінських командах	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Виконати завдання для самостійної роботи. Опрацювати матеріали, рекомендовані викладачем, за темою: Аналіз ролей у наукових колективах Міні-кейс: конфлікт у дослідницькій команді Розробка правил ефективної командної взаємодії
Есе за Модулем 1.		

МОДУЛЬ 2. Комунікативна майстерність науковця-лідера		
Тема 5. Академічна етика та культура професійної взаємодії	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Виконати завдання для самостійної роботи. Опрацювати матеріали, рекомендовані викладачем, за темою: Аналіз етичних дилем у науковому середовищі Розробка особистого кодексу комунікативної етики
Тема 6. Риторика та ораторська майстерність науковця з менеджменту	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Виконати завдання для самостійної роботи. Опрацювати матеріали, рекомендовані викладачем, за темою: Підготовка короткого усного виступу Аналіз невербальної комунікації відомих спікерів
Тема 7. Переговори, складні розмови та управління конфліктами	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Виконати завдання для самостійної роботи. Опрацювати матеріали, рекомендовані викладачем, за темою: Аналіз конфліктного кейсу в управлінському середовищі Розробка сценарію складної розмови
Тема 8. Фасилітація, модерація та комунікативне лідерство	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Виконати завдання для самостійної роботи. Опрацювати матеріали, рекомендовані викладачем, за темою: Розробка сценарію фасилітаційної сесії Аналіз стилю комунікативного лідерства
Есе за Модулем 2		
ПМК (підсумкове есе за курсом)		

Інформаційні джерела Основні

1. Бацивнич Ф. С. Основи комунікативної лінгвістики : підручник. Київ : Академія, 2019. 376 с.
2. Коваль А. П. Культура наукової мови : навчальний посібник. Київ : Либідь, 2020. 328 с.
3. Онуфрієнко Г. С. Науковий стиль української мови : навчальний посібник. Київ : Центр учбової літератури, 2021. 312 с.
4. Семенов О. М. Культура наукової української мови : навчальний посібник. Київ : Академвидав, 2020. 288 с.
5. Сисоєва С. О., Осадченко І. В. Наукова комунікація в умовах цифровізації освіти і науки : монографія. Київ : Інститут педагогіки НАПН України, 2023. 284 с.
6. Луговий В. І., Таланова Ж. В., Слюсаренко О. М. Якість наукової діяльності в Україні: виклики, індикатори, комунікація результатів : аналітична доповідь. Київ : Інститут вищої освіти НАПН України, 2023. 198 с.
7. Шевчук С. В., Клименко І. В. Українська мова за професійним спрямуванням : підручник. Київ : Алерта, 2021. 512 с.
8. Shymanovska-Dianyach L., Husakovska T, Rybalko-Rak L., Ishchenko V. Forming a Portfolio of Intellectual Property of an Enterprise. TEM Journal. Volume 9, Issue 1, Pages 269-275, ISSN 2217-78309, DOI: 10.18421/TEM91-37, February 2020. - <http://www.tem-journal.com/archives/vol9no1.html>(Scopus,)
9. Shymanovska-Dianyach L. and another. The impact of governance on agricultural production as an exclusive factor of the country's food security.// Accounting, 7 (2021), p. 75-80 <http://www.growingscience.com/ac/Vol7/ac_2020_154.pdf> (Web of Scines)
10. Шимановська-Діанич Л.М., Лозова О.В.. Креативність як найбільша конкурентна перевага майбутніх менеджерів// Науковий вісник ПУЕТ. 2020. № 3 (99). С.6-11 <<http://journal.puet.edu.ua/index.php/nven/article/view/1721>>
11. Lyudmila Shymanovska-Dianyach and another. Evaluation of Domestic Market Development in Ukraine // Intelligent Human Systems Integration 2021 <<https://link.springer.com/book/10.1007/978-3-030-68017-6>>, pp 357-363 (Scopus) <https://www.researchgate.net/publication/348745196_Evaluation_of_Domestic_Market_Development_in_Ukraine>
12. Шкурупій О., Педченко Н., Шимановська-Діанич Л., Яхно Т., Франко Л. Макроекономічний ефект соціальної відповідальності бізнесу: міжнародний статус України.// ФІНАНСОВО-КРЕДИТНА ДІЯЛЬНІСТЬ: ПРОБЛЕМИ ТЕОРІЇ І ПРАКТИКИ. - ТОВ «Фінтехальянс». - 2021. No 6 (41). С. (Опубліковано: 10-01-2022). С. 318-328 . <https://fkd.net.ua/index.php/fkd/article/view/3586>(Scopus)
13. Shymanovska-Dianyach L, Ishcheikin Tumor Theories of creativity: an overview and approaches to studying the phenomenon of creativity. Вісник Маріупольського державного університету. Сер. : Економіка. - 2021. - Вип. 21.- С. 5-11 DOI 10.34079/2226-2822-2021-11-21-5-11 <http://visnyk-ekonomics.mdu.in.ua/publ/2021/vipusk_21/shymanovska_dianyach_l_ishcheikin_tymur/8-1-0-63>
14. ШИМАНОВСЬКА-ДІАНИЧ Л.М., ШКРОБОТ М.В., БЕРЕЖНА Ю.Г., ГНАТЕНКО І.А. Стратегічні орієнтири в плануванні діяльності інноваційно активного підприємства в умовах удосконалення податкової політики, інвестиційних ризиків та управління змінами в знаннєвій економіці// Формування ринкових відносин в Україні. Збірник наукових праць, № 1 (228), 2022 р. - С. 117-125. (<<http://dndiime.org/wp-content/uploads/2022/06/1-2022-1.pdf>>)
15. SHYMANOVSKA-DIANYCH Ludmyla. DEVELOPMENT OF ORGANIZATIONAL CULTURE AS A KEY FACTOR IN ENSURING THE MAIN COMPANY'S COMPETITIVE ADVANTAGE// «АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ІННОВАЦІЙНОЇ ЕКОНОМІКИ ТА ПРАВА», Всеукраїнський науковий журнал, № 1-2 / 2023, С. 71-75 <<http://apie.org.ua/uk/rozvitok>>

organ%D1%96zac%D1%96ino%D1%97-kulturi-yak-vajlivii-faktor-zabezpechennya-osnovn o%D1%97-konkurentno%D1%97-perevagi-kompan%D1%96%D1%97/>

16. Шимановська-Діанич Л. М., Педченко Н. С., Лозова О. В. ЗМІНИ В ОРГАНІЗАЦІЙНІЙ КУЛЬТУРІ КОМПАНІЙ В УМОВАХ ВІЙНИ: ДОСВІД ТА ПРІОРИТЕТИ МУЛЬТИНАЦІОНАЛЬНИХ ТА УКРАЇНСЬКИХ КОМПАНІЙ В ПИТАННЯХ УПРАВЛІННЯ ЛЮДСЬКИМ КАПІТАЛОМ // Науковий вісник ПУЕТ. 2023. № 2 (108). С.97-102 <<http://puet.poltava.ua/index.php/economics/issue/view/64>>

17. Шимановська-Діанич Л.М., Лозова О.В. Управління знаннями на підприємстві: моделі, етапи та технології // Економіка: реалії часу. Науковий журнал. 2023. № 4 (68). С. 76-82. DOI: 10.15276/ETR.04.2023.8. DOI: 10.5281/zenodo.8433026 URL: <<https://economics.net.ua/files/archive/2023/No4/76.pdf>>

18. Шимановська-Діанич Л. М., Лозова О. В., Барібина Я. О., Шимановська В.Л. Типи та механізм розробки і впровадження організаційних культур: досвід мультинаціональних та українських компаній і сучасні тренди управління персоналом в умовах війни.// Вісник Маріупольського державного університету. Серія Економіка. 25. 2023. С. 45-57 DOI 10.34079/2226-2822-2023-13-25-67-76 <https://visnyk-ekonomics.mdu.in.ua/publ/2023/vipusk_25_2023/shimanovska_dianich_ljudmila_mikhajlivna_lozova_oksa_na_vasilivna_baribina_janina_oleksandrivna_shimanovska_vitalina_leonidivna/13-1-0-111>

19. Шимановська-Діанич Л., Самойлик Ю., Трохимець О. Вплив глобальної інтегрованої енергетичної моделі на мотивацію енергозбереження в управлінні стратегією розвитку організації//Journal of Innovations and Sustainability ISSN 2367-8151 2022, Vol. 6, No. 4. <<https://is-journal.com/is/issue/view/17>>

20. Шимановська-Діанич Л.М., Іщейкін Т.С., Вороніна В.Л. Специфіка здійснення експортно-імпортних операцій у сфері агропромислового сектору в умовах дії воєнного стану// НАУКОВИЙ ВІСНИК Одеського національного економічного університету. Збірник наукових праць №9 (310), 2023, с. 114-119. DOI:10.32680/2409-9260-2023-9-310-114-119 <<http://n-visnik.oneu.edu.ua/collections/2023/310/pdf/114-119.pdf>>

21. Kasper, H., Mayrhofer, W., & Meyer, M. (2024). *Rethinking Management: Theory, Concepts, and Practice*. — Cham: Springer. 412 p.

22. Hyland K. *Academic Discourse: English in a Global Context*. London : Bloomsbury, 2019. 304 p.

23. Swales J. M., Feak C. B. *Academic Writing for Graduate Students*. 3rd ed. Ann Arbor : University of Michigan Press, 2018. 336 p.

24. Goleman D. *Emotional Intelligence*. New York : Bantam Books, 2019. 384 p.

25. Argyle M. *The Psychology of Interpersonal Behaviour*. London : Penguin Books, 2018. 304 p.

26. Brown P., Levinson S. *Politeness: Some Universals in Language Usage*. Cambridge : Cambridge University Press, 2017. 345 p.

27. Hofstede G., Hofstede G. J., Minkov M. *Cultures and Organizations: Software of the Mind*. New York : McGraw-Hill, 2019. 576 p.

28. Cialdini R. *Influence: Science and Practice*. Boston : Pearson, 2021. 592 p.

Додаткова

1. Бех І. Д. Особистість у просторі духовного розвитку : монографія. Київ : Либідь, 2019. 296 с.

2. Кремень В. Г. Філософія людиноцентризму в освіті та науці : монографія. Київ : Грамота, 2020. 520 с.

3. Морзе Н. В., Варченко-Троценко Л. О. Цифрова комунікація в освітньо-науковому середовищі : навчальний посібник. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2021. 248 с.

4. Луговий В. І. Якість вищої освіти та наукової діяльності : монографія. Київ : Інститут вищої освіти НАПН України, 2020. 340 с.

5. Сисоева С. О., Кристопчук Т. Є. Наукова комунікація у глобалізованому світі : монографія. Київ : НПУ імені М. П. Драгоманова, 2021. 280 с.

6. WEF (World Economic Forum) (2023). *Global Risks Report & Future of Jobs Report*. — Geneva: WEF. 180 p.

Електронні ресурси

1. Committee on Publication Ethics (COPE). *Publication Ethics Guidelines*.<https://publicationethics.org>

2. European Code of Conduct for Research Integrity. <https://allea.org/code-of-conduct>

3. ORCID — Open Researcher and Contributor ID. <https://orcid.org>

4. Google Scholar — профіль науковця. <https://scholar.google.com>

5. Elsevier Researcher Academy. <https://researcheracademy.elsevier.com>

6. Scopus Author Profiles. <https://www.scopus.com>

Програмне забезпечення навчальної дисципліни

- Пакет програмних продуктів Microsoft Office.
- Дистанційний курс «Сучасні концепції та теорії управління», який розміщено в програмній оболонці Moodle на платформі Центру дистанційного навчання ПУЕТ (<https://el.puet.edu.ua/>).
- Мультимедійні презентації лекцій у програмі Power Point.

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

Політика оцінювання здобувачів вищої освіти: завдання, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75 % від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання модулів відбувається із дозволу провідного викладача за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Положення про організацію освітнього процесу <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2026/01/polozh-orgu-osv-proc.pdf>

Положення про порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2025/04/poloz-por-pidgotov-phd.pdf>

Положення про порядок та критерії оцінювання знань, вмінь та навичок здобувачів вищої освіти https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_por_kryt_ocinyuvannya.pdf

Порядок ліквідації здобувачами вищої освіти академічної заборгованості <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2026/01/por-likvid-akad-zaborgovanosti.pdf>

Політика щодо відвідування: відвідування занять є обов'язковим компонентом. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі (Moodle) за погодженням із провідним викладачем.

Політика щодо академічної доброчесності: студенти мають свідомо дотримуватися академічної доброчесності; не допускати списування (один в одного, з власноруч написаного тексту, друкованого або електронного носія інформації тощо) під час виконання індивідуальних навчальних завдань та дидактичних тестів; якісно оформлювати посилання на джерела інформації при написанні доповідей, підготовки презентацій, тез тощо В ПУЕТ діють:

Кодекс честі студента https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/kodeks_chesti_studenta.pdf

Положення про академічну доброчесність https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_akadem_dobrocheshnist.pdf

Положення про запобігання випадків академічного плагіату <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2026/01/polozh-zapob-akad-plagiat.pdf>

Політика визнання результатів навчання визначена такими документами:

Положення про порядок перезарахування результатів навчання, здобутих в іноземних та вітчизняних закладах освіти https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2026/01/polozh_por_perezarah_rez_zvo.pdf

Положення про академічну мобільність здобувачів вищої освіти https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2025/11/polozh_pro_akademichnu_mobilnist.pdf

Положення про порядок визнання результатів навчання здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2025/10/polozh-vyznan-rezv-informal-neformal.pdf>

Політика вирішення конфліктних ситуацій: Положення про правила вирішення конфліктних ситуацій <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-pravyly-vyrishennya-konfliktnyh-sytuacij-u-puet.pdf>

Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю у формі екзамену https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2026/01/poloz_pro-apel_pidscontr.pdf

Уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції <https://puet.edu.ua/zapobigannya-ta-protidiya-korupciyi/>

Політика підтримки учасників освітнього процесу:

Психологічна служба: <http://puet.edu.ua/psychologichna-pidtrymka-v-puet/>

Студентський омбудсмен ПУЕТ <https://puet.edu.ua/other-divisions/studenty-ombudsmen-upovnovazhenyj-z-prav-studentiv-puet/>

Уповноважений з прав корупції <https://puet.edu.ua/zapobigannya-ta-protidiya-korupciyi/>

Безпека освітнього середовища: Інформація про безпечність освітнього середовища ПУЕТ наведена у вкладці «Безпека життєдіяльності» <http://puet.edu.ua/pro-puet/bezpeka-zhyttyvediyalnosti/>

Оцінювання

Підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни розраховується через поточне оцінювання

Види робіт	Максимальна кількість балів
Модуль 1 (теми 1-2): захист виконаних практичних завдань (12 балів); обговорення матеріалу занять (13 балів); виконання навчальних завдань (7 балів); доповіді з презентаціями та їх обговорення (5 балів); модульний тест (5)	40
Модуль 2 (теми 3-5): захист виконаних практичних завдань (13 балів); обговорення матеріалу занять (14 балів); виконання навчальних завдань (8 балів); доповіді з презентаціями та їх обговорення (5 балів); модульне есе (10) підсумкове есе (10 балів)	60

Разом	100
-------	-----

Система нарахування додаткових балів за видами робіт з вивчення навчальної дисципліни

Форма роботи	Вид роботи	Бали
Науково-дослідна	Участь у конференціях, наукових семінарах тощо	10

За додаткові види навчальних робіт студент може отримати не більше 10 балів. Додаткові бали додаються до загальної підсумкової оцінки за вивчення навчальної дисципліни, але загальна підсумкова оцінка не може перевищувати 100 балів.

Шкала оцінювання здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни